

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

«Αρχές που διέπουν τη διοικητική δράση»

Χρήσιμα θέματα θεωρίας για τις επικείμενες εξετάσεις

Ο διαγωνισμός της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης προϋποθέτει, ως γνωστόν, συνδυασμό συνδυαστικής γνώσης της εξεταστέας ύλης και θεμάτων πολιτικής και οικονομικής επικαιρότητας. Τα Πανεπιστημιακά Φροντιστήρια «ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ» ξεκινούν άμεσα την προετοιμασία των υποψηφίων σε oligομελείς ομάδες για το διαγωνισμό αυτό και παραθέτουν χρήσιμα θέματα ανάπτυξης, τα οποία αντλούνται από την τράπεζα των δεκάδων προσομοιωτικών εφαρμογών που επιμελούνται οι εξειδικευμένοι συνεργάτες μας.

1. Αρχή της νομιμότητας:

Η αρχή της νομιμότητας εκφράζει τη σχέση μεταξύ νομοθετικής εξουσίας και διοίκησης, στο πλαίσιο ενός κράτους δικαίου. Αρχή της νομιμότητας σημαίνει:

1. αφενός ότι η διοίκηση κατά την έκδοση των διοικητικών ενεργειών (διοικητικές πράξεις, υλικές ενέργειες, συμβάσεις κ.λπ.) οφείλει να σέβεται τις επιταγές και απαγορεύσεις του νόμου, δηλαδή να δρα σύμφωνα με τις νομοθετικές επιταγές, και αφετέρου

2. ότι η διοίκηση να μην δρα κατά νομοθετική πρόβλεψη, δηλαδή προβαίνει σε ενέργειες που δεν είναι αυθαίρετες και προβλέπονται στο Νόμο, όμως οι ενέργειές της αυτές αντίκεινται στο νόμο, είναι δηλαδή παράνομες.

Από τη στιγμή που οι πράξεις των διοικητικών οργάνων υπάγονται στους νόμους, δηλαδή στους κανόνες δικαίου που ψηφίζονται από το νομοθετικό όργανο, το οποίο συγκροτείται σύμφωνα με τους κανόνες του αντιπροσωπευτικού συστήματος, επιτυγχάνεται η έμμεση υποταγή της διοίκησης στο εκλογικό σώμα ως φορέα της λαϊκής κυριαρχίας. Η αρχή της νομιμότητας επομένως είναι απόρροια των αρχών της λαϊκής κυριαρχίας και του αντιπροσωπευτικού συστήματος.

Η αρχή της νομιμότητας εξασθενεί, δηλαδή υποχωρεί στις εξής περιπτώσεις:

α) των κυβερνητικών πράξεων και β) των ειδικών κυριαρχικών σχέσεων.

A. Κυβερνητικές πράξεις είναι οι πράξεις της εκτελεστικής εξουσίας, με τις οποίες γίνεται διαχείριση της πολιτικής εξουσίας, και ενώ έχουν όλα τα στοιχεία της διοικητικής πράξης, δεν υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο με αίτηση ακυρώσεως. Η νομολογία έχει χαρακτηρίσει ως κυβερνητικές τις σχέσεις που ανάγονται στη σχέση εκτελεστικής-νομοθετικής εξουσίας. Παραδείγματα εν γένει κυβερνητικών πράξεων είναι: π.χ. σύγκληση βουλής, προκήρυξη δημοψηφίσματος, κήρυξη επιστράτευσης, απονομή χάρις, διεθνής εκπροσώπηση χώρας κ.λπ.

B. Ειδικές κυριαρχικές σχέσεις: Μεταξύ κράτους και ορισμένης κατηγορίας πολιτών υπάρχει πέραν της γενικής και μια ειδική κυριαρχική σχέση, η οποία ιδρύει περισσότερες υποχρεώσεις του ιδιώτη που βρίσκεται στη συγκεκριμένη σχέση έναντι του κράτους. Περιπτώσεις ειδικών κυριαρχικών σχέσεων είναι: ο ιδιώτης που

εκτίει ποινή φυλάκισης ή εκπληρώνει τη στρατιωτική του θητεία, ο μαθητής, ο φοιτητής, ο δημόσιος υπάλληλος, ο αστυνομικός, ο στρατιώτης.

2. Αρχή της ισότητας και της αμεροληψίας

Σύμφωνα με το Σ, όλοι οι Έλληνες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Αρα η διοίκηση οφείλει να τους αντιμετωπίζει με τρόπο ισότιμο και αμερόληπτο, αποφεύγοντας τις αδικαιολόγητες διακρίσεις ανάλογα με το φύλο, την καταγωγή, τις πεποιθήσεις ή τη φυσική τους κατάσταση. Ισότητα όμως δεν σημαίνει ισοπέδωση. Η διοίκηση οφείλει, αντίθετα, να αντιμετωπίζει ομοίωμα τις ίδιες περιπτώσεις και διαφορετικά τις ανόμοιες. Αν δεν συμβαίνει αυτό, κλονίζεται η ισότητα και η δικαιοσύνη.

3. Αρχή της διαφάνειας

Η διοίκηση είναι υποχρεωμένη στη σύγχρονη δημοκρατία να εξασφαλίσει την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα

των αποφάσεων και των ενεργειών της. Οφείλει επίσης να διευκολύνει την πρόσβαση σε αυτή των πολιτών και τη γνώση των εγγράφων που τους αφορούν. Συναφής είναι η υποχρέωση της διοίκησης να λαμβάνει υπόψη τη γνώμη των ενδιαφερομένων πριν την έκδοση των αποφάσεών της, εφαρμόζοντας και διευρύνοντας το συνταγματικό δικαίωμα της ακρόασης των διοικουμένων που κατοχυρώνει το Σ.

4. Αρχή της χρηστής και αδιάφορης διοίκησης

Η ανάγκη της «χρηστότητας» στη δημόσια σφαίρα επιτάσσει όχι μόνο την έντιμη και άμεμπτη διαχείριση του δημοσίου χρήματος και το άψογο ήθος των δημόσιων λειτουργών, αλλά και την τήρηση των κανόνων της επιείκειας και της καλόπιστης εφαρμογής των νόμων, την προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των πολιτών, καθώς και την απαγόρευση της αντιφατικής συμπεριφοράς των διοικητικών οργάνων. Η αποφυγή του και ποινικά κολάσιμου αθέμιτου πλουτισμού από τα δημόσια αξιώματα και η εξάλειψη της διαφοράς συνιστούν ουσιώδεις όρους και προϋποθέσεις του επαγγελματικού ήθους και της δεοντολογίας των δημόσιων λειτουργών.

5. Αρχή της εξυπηρέτησης και προστασίας του πολίτη

Η διοίκηση οφείλει να ανταποκρίνεται στα αιτήματα και στις ανάγκες των πολιτών, να ενεργεί με ταχύτητα και να προωθεί την έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεων, απλυστεύοντας και εκλογικεύοντας τις σχετικές εσωτερικές διαδικασίες, αποφεύγοντας τα περιττά έγγραφα και τις διατυπώσεις, που διογκώνουν και περιπλέκουν τη γραφειοκρατία. Επιβάλλεται, ιδίως, η εφαρμογή μεθόδων διοίκησης πιο αποτελεσματικών. Συναφής είναι και η αρχή της προστασίας των προσωπικών δεδομένων του πολίτη, που ανάγονται στη σφαίρα της προσωπικής του ελευθερίας.

6. Αρχή της ποιότητας των αποτελεσμάτων

Η σύγχρονη διοίκηση λειτουργεί σύμφωνα με συγκεκριμένους στόχους και επαληθεύσιμα αποτελέσματα που προάγουν το δημόσιο συμφέρον και βελτιστοποιούν την άσκηση της δημόσιας πολιτικής. Η διοίκηση οφείλει να συνεκτιμά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της τους επιδιωκόμενους σκοπούς και στόχους της δημόσιας πολιτικής, να σταθμίζει και αξιολογεί τις εφικτές εναλλακτικές λύσεις αντιμετώπισης των δημόσιων προβλημάτων, να συσχετίζει τα στοιχεία κόστους και ωφέλειας των επιλογών, να μεριμνά για την αποτελεσματική εφαρμογή και την αξιόπιστη αξιολόγησή τους.

7. Αρχή της αναλογικότητας

Κριτήριο καλής διοικητικής συμπεριφοράς είναι να αποφεύγει τη δυσαναλογία μεταξύ των επιδιωκόμενων σκοπών και των χρησιμοποιούμενων μέσων. Αυτά πρέπει να τελούν σε άμεση συνάφεια προς τους σκοπούς και να είναι τα ικανά και αναγκαία μέσα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου δημόσιου συμφέροντος και σκοπού.

8. Αρχή της εγγύτερης και πλησιέστερης προς τον πολίτη διοίκησης

Η συνολική οργανωτική και διοικητική αποτελεσματικότητα ενισχύεται με την εκχώρηση και τη μεταφορά ευθυνών αρμοδιοτήτων στα εγγύτερα προς τον πολίτη επίπεδα της διοίκησης. Οι συνταγματικοί κανόνες της αποκέντρωσης (περιφέρειες) και της αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Νομαρχίες, αυτοδιοικούμενα ΔΝΠ) επιτάσσουν τη μεταφορά αποφασιστικών αρμοδιοτήτων, αλλά και των αναγκών προς τούτο μέσω, στα περιφερειακά όργανα του κράτους, καθώς και την ακώλυτη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από αιρετά όργανα και αρχές. Πράγμα που καθιστά δυνατή μια πιο επιτελική και στρατηγικά προσανατολισμένη διοίκηση στο κεντρικό επίπεδο (κυβέρνηση, υπουργεία).

Προετοιμαστείτε για το διορισμό σας στο Δημόσιο από το πιο έμπειρο επιτελείο καθηγητών

ΕΘΝ. ΣΧΟΛΗ ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Υπουργείο
Εξωτερικών

ΑΣΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ 2009

Αναλυτική θεωρία-Χιλιάδες ερωτήσεων ανά μάθημα

ΑΜΕΣΗ ΕΝΑΡΞΗ
ΤΜΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ
Κάνιγγος 10, (5ος όροφ. Τηλ: 210-3300296-7. www.kollintzas.gr